

Ķīmisko vielu izraisīti bojājumi

Publicēts: 30.09.2020.

Gan strādājot, gan ikdienā veicot dažādus saimniecības darbus, ķīmiskus apdegumus cilvēki gūst, piemēram, situācijās, kad sajaucot pudeles, cilvēki iedzer ķīmisku šķidrumu vai, kad uz ķermeņa uzlīst dažādas skābes. NMPD pieredze rāda, ka ķīmiskus bojājumus gūst arī bērni. Piemēram, bērni nokožot gabaliņu no veļas mazgāšanas kapsulas, iedzer žurku indi, kas ieliet minerālūdens pudelītē u.c.

Ņem vērā! Sargā sevi sniedzot palīdzību! Lai samazinātu risku saskarties ar ķīmiskām vielām, vēlams lietot vienreiz lietojamus gumijas cimdus vai cita ūdens necaurlaidīga materiāla izstrādājumus (piemēram, plastikāta maisiņš). Pirms uzsākt darbu ar konkrētu ķīmisko vielu, jāiepazīstas ar tās lietošanas instrukciju un/vai drošības datu lapu. Retos ķīmisko vielu izraisītos nelaimes gadījumos cietušā elpināšana „mute – mutē” var būt bīstama glābējam.

Ķīmiska viela uz ādas

Kā palīdzēt cietušajam?

- sausu vielu nopurini;
- ja apģērbs ir piesārņots ar ķīmisku vielu, tas jānovelk. Nevelc nost cietušajam apģērbus pār galvu!
- skalo cietušo vietu ar lielu daudzumu vēsu (+15°C līdz + 25°C), tekošu ūdeni 20 minūtes;
- skalo tā, lai ūdens netek uz nebojāto ādu;
- izsauc Neatliekamo medicīnisko palīdzību, zvani [113](tel:113);
- neļauj atdzist cietušajam/ pasargā to no apkārtējās vides iedarbības;
- aprūpē, nomierini cietušo.

Ķīmiska viela acī

Kā palīdzēt cietušajam?

- skalo traumēto aci ar lielu daudzumu vēsu (+15°C līdz + 25°C), tekošu ūdeni 20 minūtes;
- skalo tā, lai ūdens netecētu uz veselo aci;
- skalojot traumēto aci, turi to vaļā;
- izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību, zvani [113](tel:113);
- pēc skalošanas pārsien ar sausu pārsēju abas acis;
- neļauj atdzist cietušajam/pasargā to no apkārtējās vides iedarbības;
- aprūpē, nomierini cietušo.

Ja cietušais nēsā kontaktlēcas, skalojot acis, tās jāizņem.

Ja nav iespējams traumēto aci skalot, acis nepārsien.

Ķīmiska viela gremošanas traktā

Kā palīdzēt cietušajam?

- izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību, zvani [113](tel:113);
- dod izskalot ar ūdeni muti;
- dod dzert vēsu ūdeni, bet ne vairāk kā 200 ml;
- neizsauc vemšanu! (barības vada un elpceļu papildus kontaminācijas risks!)
- neļauj atdzist cietušajam/ pasargā to no apkārtējās vides iedarbības;
- aprūpē, nomierini cietušo;
- atdzīvīnāšanas pasākumi, ja nepieciešams.

Ieelpota ķīmiska viela

Kā palīdzēt cietušajam?

- sargā sevi!
- izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību, zvani [113](tel:113);
- nodrošini cietušajam svaigu gaisu;
- atbrīvo cietušo no cieša apģērba, kas var traucēt elpošanu;
- aprūpē, nomierini cietušo;
- atdzīvīnāšanas pasākumi, ja nepieciešams.

Papildus ieteikumus par rīcību ķīmisko vielu izraisītos nelaimes gadījumos var saņemt, zvanot Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas Saindēšanās informācijas centram pa tālruni [+371 67042473](tel:+37167042473).

<https://www.nmpd.gov.lv/lv/kimisko-vielu-izraisiti-bojajumi>